

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

**Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1
im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie
w roku szkolnym 2013/2014**

EWALUACJA ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

OBSZAR II

Wymaganie 6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

Przedmiot ewaluacji:

Zajęcia pozalekcyjne i ich kompletność pod kątem oczekiwań uczniów i rodziców oraz wpływ tej oferty na aktywność uczniów.

Celem ewaluacji było:

1. Zbadanie atrakcyjności dotychczas realizowanej oferty zajęć pod kątem oczekiwań uczniów i rodziców.
2. Zebranie informacji wśród podmiotów szkoły o mocnych i słabych stronach oferowanych zajęć
3. Uatrakcyjnienie oferty zajęć pozalekcyjnych celem zwiększenia aktywności uczniów.

Sformułowano następujące pytania kluczowe:

1. W jakim zakresie oferta zajęć pozalekcyjnych spełnia oczekiwania uczniów i rodziców
2. Jakie są możliwości szkoły w zakresie oferty zajęć pozalekcyjnych?
3. W jakim stopniu uczniowie są zainteresowani zajęciami pozalekcyjnymi?
4. Jakie są efekty pracy z uczniami objętymi dodatkowymi zajęciami?

Przyjęto następujące kryteria ewaluacji:

- Atrakcyjność zajęć pozalekcyjnych w szkole
- Możliwości rozwijania zainteresowań w szkole
- Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych
- Efekty pracy z uczniami

W toku badania posłużono się następującymi metodami:

- Ankieta wśród uczniów
- Ankieta wśród rodziców
- Wywiad indywidualny z dyrektorem szkoły
- Wywiad fokusowy z wybranymi nauczycielami
- Analiza dokumentów (dzienniki 19-stej godziny lekcyjnej, dzienniki kół zainteresowań, plany pracy zespołów przedmiotowych i samokształceniowych funkcjonujących w szkole).

Prezentacja wyników ewaluacji:

- 1. Ankietę w marcu 2014 roku wypełniło 118 uczniów z klas: 4 TG, 4 TAK, 4 TR/TMR, 3 TMR, 2TAK, 1 TG.**

Ankieta dla uczniów

Dotyczy zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkole. Ankietę wypełnij podkreślając wybraną odpowiedź. Po wypełnieniu sprawdź czy odpowiedziałeś/aś na wszystkie pytania.

- Czy szkoła oferuje zajęcia pozalekcyjne?
    - a) tak
    - b) nie
    - c) nie wiem
  - Czy znasz ofertę zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę?
    - a) tak
    - b) nie
  - Jaka jest oferta zajęć pozalekcyjnych proponowanych przez szkołę?
    - a) optymalna
    - b) wystarczająca
    - c) niewystarczająca
  - Czy uczestniczysz w zajęciach pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę?
    - a) tak
    - b) nie
- Jeśli nie to dlaczego? (można wybrać więcej niż jedną odpowiedź)
- pobieram korepetycje poza szkołą
  - chodzę na zajęcia organizowane poza szkołą
  - godziny mi nie odpowiadają
  - rodzice mi nie pozwalają
  - bo mi się nie chce
  - nie mam takiej potrzeby
  - nie mam czasu

- nie lubię być w szkole po lekcjach
  - bo są nudne
  - z innego powodu
  - Jeśli uczestniczysz to w jakich? (można wybrać więcej niż jedną odpowiedź)
- a) przygotowujących do matury
- b) przygotowujących do egzaminu zawodowego
- c) wyrównujących poziom nauczania
- d) zajęciach z uczniami zdolnymi
- e) zajęciach rozwijających pasje uczniów
- f) innych, jakich?.....
- Czy uważasz, że oprócz proponowanych przez szkołę zajęć powinny być organizowane inne zajęcia?
- a) nie
- b) tak
- Jeśli tak to wskaż jakie? .....
- Jakim Twoim zdaniem są możliwości szkoły w zakresie organizowania zajęć pozalekcyjnych?
- a) niewielkie
- b) niewystarczające
- c) wystarczające
- Jakim Twoim zdaniem są braki w zakresie wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do przeprowadzania zajęć pozalekcyjnych?
.....
  - Czy udział w zajęciach pozalekcyjnych ma pozytywny wpływ na Twoje wyniki w nauce?
- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) trudno powiedzieć
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie
- Kto lub co motywuje Ciebie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych? (można wybrać więcej niż jedną odpowiedź)
- a) nauczyciel prowadzący, ponieważ go lubię
- b) rodzice, ponieważ każą mi chodzić na zajęcia
- c) chęć uzyskania wyższej oceny z przedmiotu
- d) kolega/koleżanka, która(y) chodzi na zajęcia
- e) rozbudzanie poczucia własnej wartości
- f) możliwość spędzenia wolnego czasu
- g) rozwijanie zdolności i zainteresowań
- h) poszerzanie wiedzy i umiejętności
- i) inne, jakie?.....

dziękujemy za wypełnienie ankiety
Zespół ewaluacyjny

2. Ankieta w marcu 2014 roku wypełniło 70 rodziców uczniów z klas: 4 TG, 4 TAK, 4 TR/TMR, 3 TMR, 2TAK, 1 TG.

Ankieta dla rodziców

Dotyczy zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkole. Uprzejmie prosimy o wypełnienie ankiety podkreślając wybraną odpowiedź. Po wypełnieniu prosimy o sprawdzenie czy udzieliliście Państwo odpowiedzi na wszystkie pytania.

- Czy szkoła oferuje zajęcia pozalekcyjne?
  - a) tak
  - b) nie
  - c) nie wiem
- Czy znacie Państwo ofertę zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę?
  - a) tak
  - b) nie
- Jaka jest oferta zajęć pozalekcyjnych proponowanych przez szkołę?
  - a) optymalna
  - b) wystarczająca
  - c) niewystarczająca
- Czy Państwa dziecko uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę?
  - a) tak
  - b) nie
- Jeśli uczestniczy to w jakich? (można wybrać więcej niż jedną odpowiedź)
  - a) przygotowujących do matury
  - b) przygotowujących do egzaminu zawodowego
  - c) wyrównujących poziom nauczania
  - d) zajęciach z uczniami zdolnymi
  - e) zajęciach rozwijających pasje uczniów
  - f) innych, jakich.....
- Czy uważacie Państwo, że w szkole powinny być organizowane jeszcze inne zajęcia pozalekcyjne?
  - a) nie
  - b) tak
- Jeśli tak to proszę wskazać jakie?.....
  - Jakie Państwa zdaniem są możliwości szkoły w zakresie organizowania zajęć pozalekcyjnych?
    - a) niewielkie
    - b) niewystarczające
    - c) wystarczające
  - Jakie Państwa zdaniem są braki w zakresie wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do przeprowadzania zajęć pozalekcyjnych?.....
  - Czy udział Państwa dziecka w zajęciach pozalekcyjnych ma pozytywny wpływ na wyniki dziecka w nauce?
    - a) zdecydowanie tak
    - b) raczej tak
    - c) trudno powiedzieć

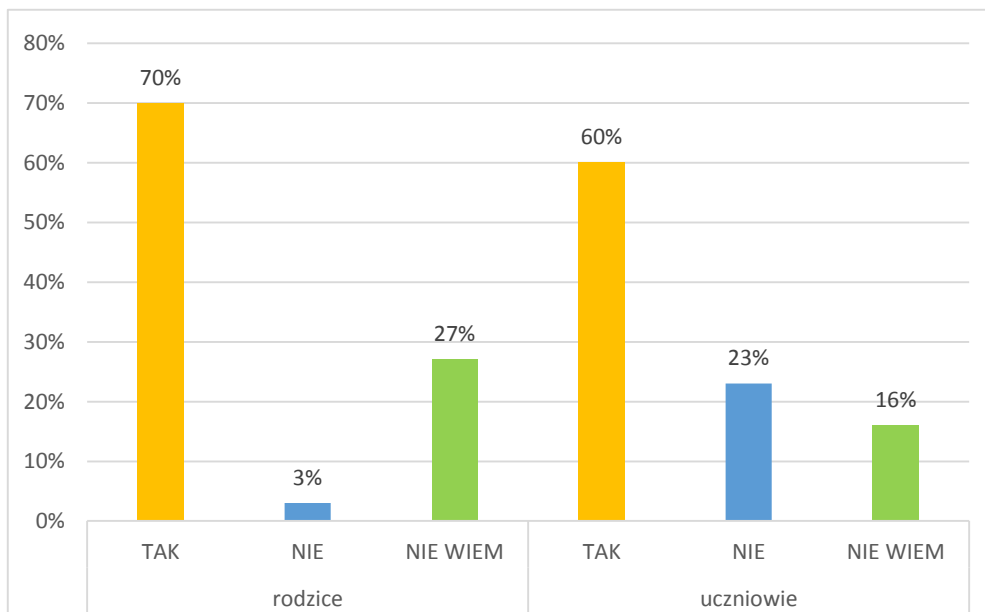
- d) raczej nie
- e) zdecydowanie nie

dziękujemy za wypełnienie ankiety
Zespół ewaluacyjny

3. Prezentacja wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów i rodziców na temat zajęć pozalekcyjnych:

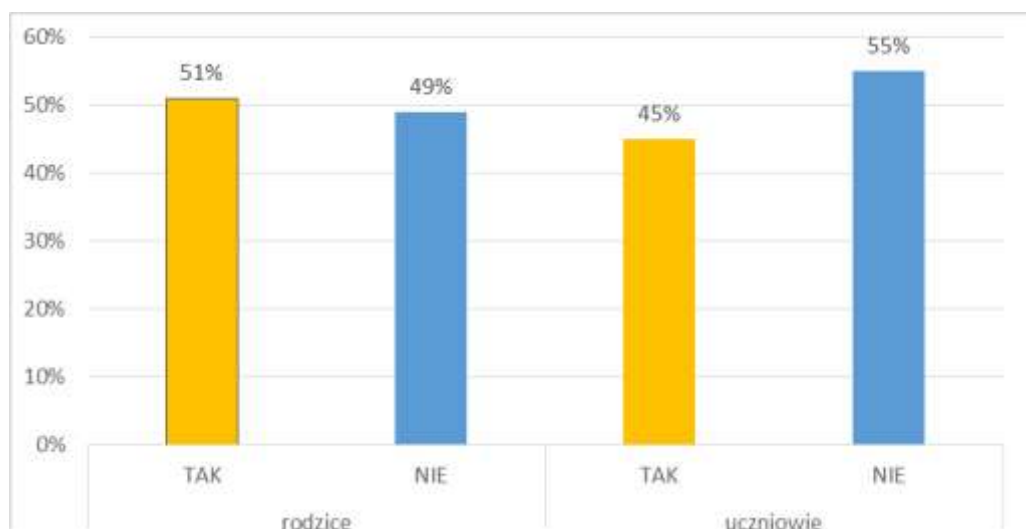
- a) Informacja o organizowanych przez szkołę zajęciach pozalekcyjnych dotarła do 70% ankietowanych rodziców i 60% ankietowanych uczniów.

Pyt. 1 Czy szkoła oferuje zajęcia pozalekcyjne?

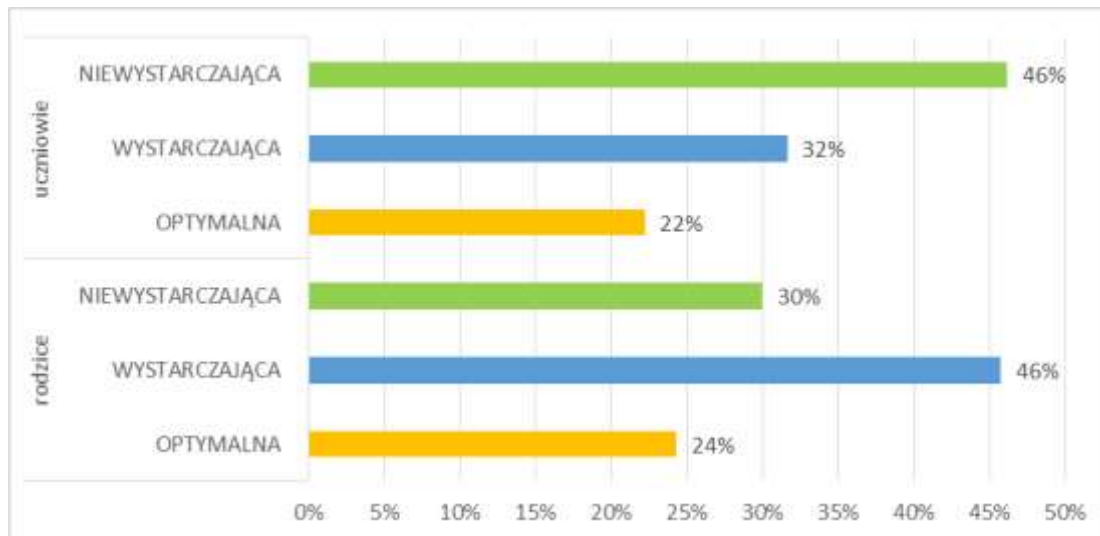
- b) Połowa ankietowanych rodziców (51%) deklaruje, że zna aktualną ofertę zajęć pozalekcyjnych w szkole. Gorzej wypadli zapytani uczniowie, z których tylko 45 % uważa, że zna ofertę o zajęciach pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę.

Pyt. 2 Czy znacie Państwo / znasz ofertę zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę?

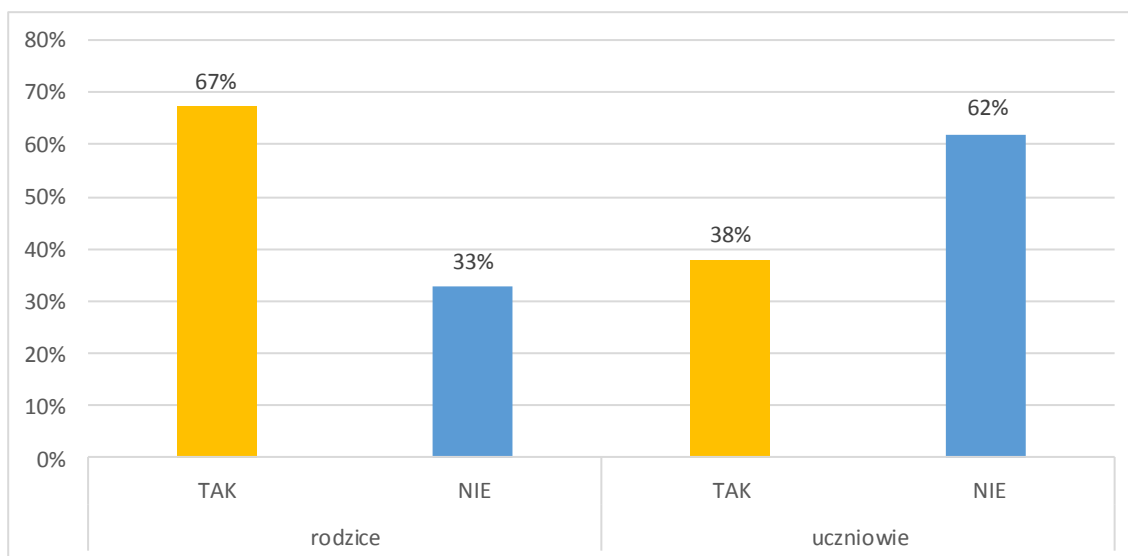
- c) Wśród ankietowanych rodziców 70% deklaruje, że aktualna oferta zajęć pozalekcyjnych w szkole jest optymalna lub wystarczająca. W przypadku uczniów ponad połowa ankietowanych (54%) uważa tak samo, ale 46% uważa ofertę zajęć pozalekcyjnych w szkole za niewystarczającą.

Pyt. 3 Jaka jest oferta zajęć pozalekcyjnych proponowanych przez szkołę?

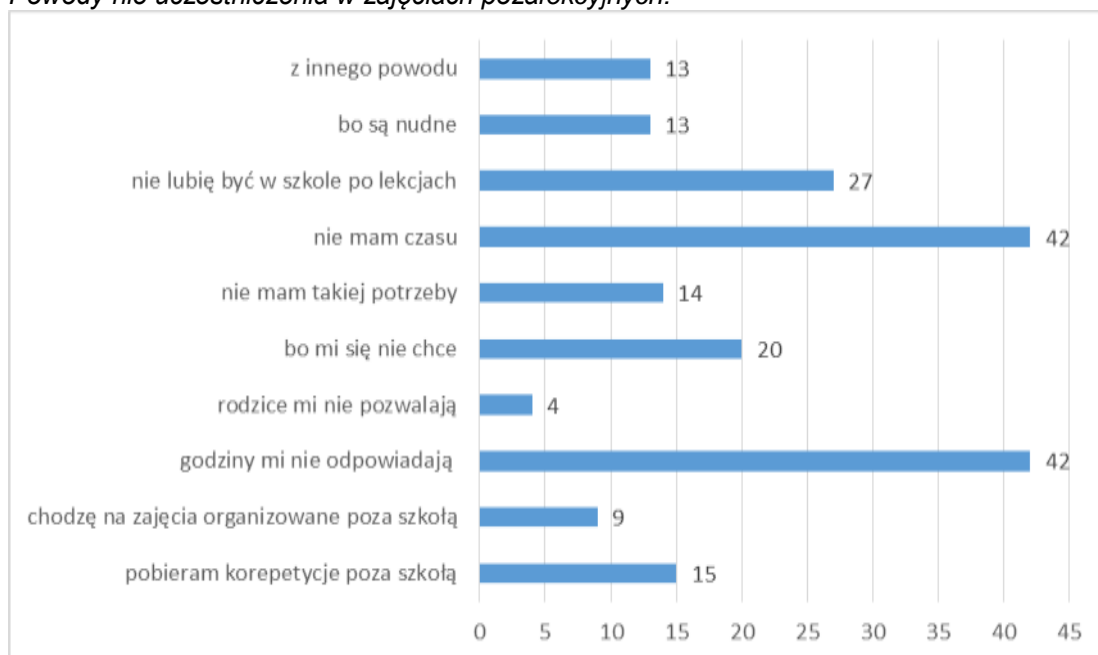

- d) Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych swoich dzieci deklaruje 67% rodziców, ale tylko 38% samych uczniów potwierdza uczestnictwo w tych zajęciach. Wśród głównych powodów nieuczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych uczniowie wymieniają brak czasu i nieodpowiednie godziny organizowanych zajęć. Pozostałe powody to: niechęć do pozostawiania w szkole po lekcjach, lenistwo i pobierane korepetycje poza szkołą.

Pyt. 4 Czy Państwa dziecko uczestniczy / uczestniczysz w zajęciach pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę?

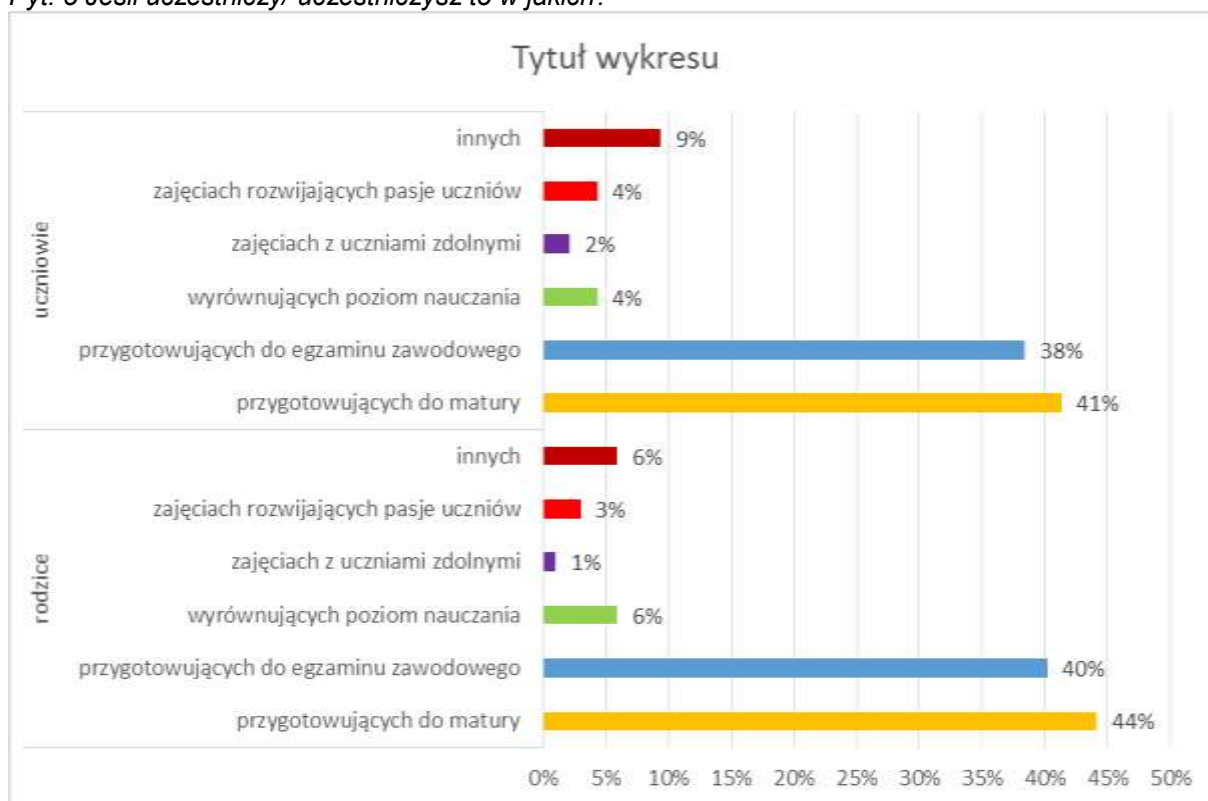

Powody nie uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych:

e) Uczniowie najchętniej uczestniczą w zajęciach przygotowujących do matury i do egzaminu zawodowego, wynika z ankiet dla rodziców i dla uczniów.

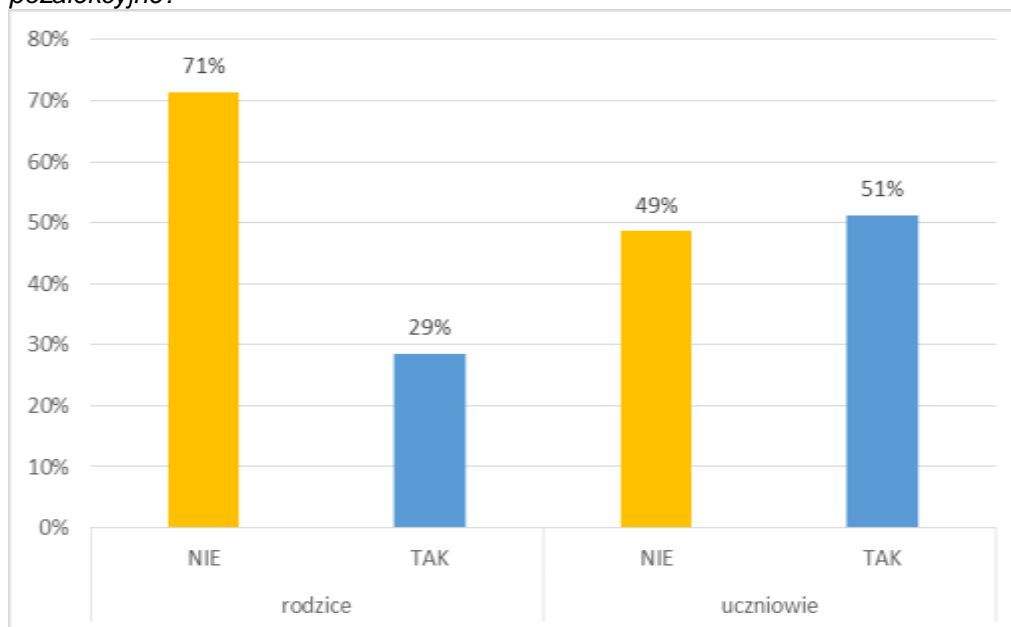
Pyt. 5 Jeśli uczestniczy/ uczestniczysz to w jakich?

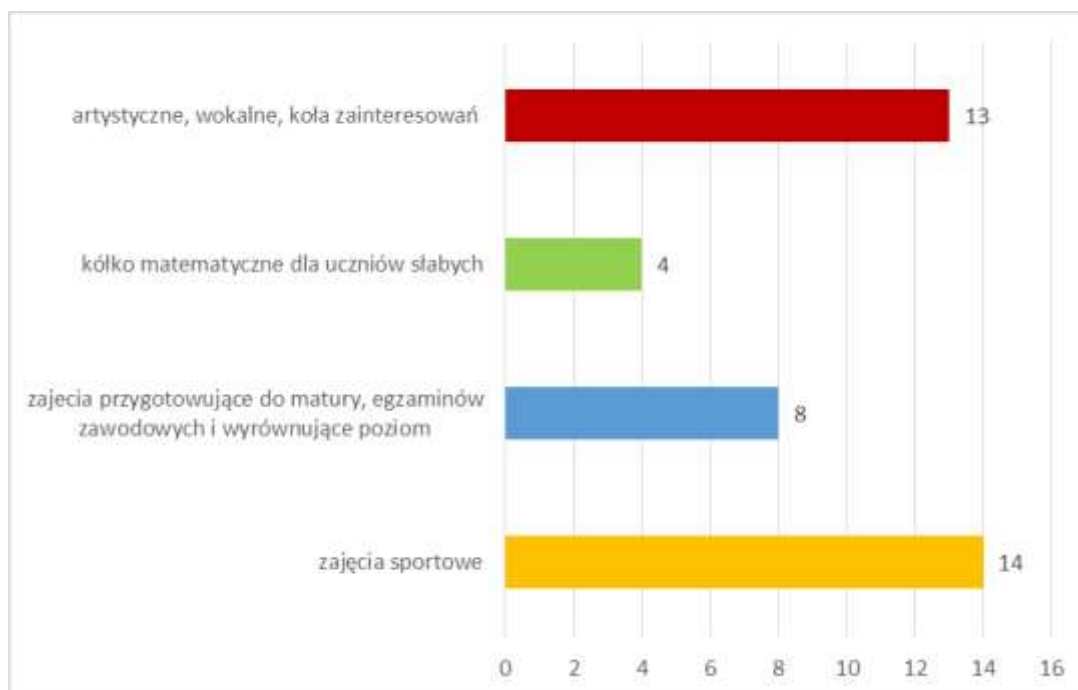

f) Większość ankietowanych rodziców 71% nie widzi potrzeby organizowania innych zajęć pozalekcyjnych. Wśród ankietowanych uczniów 51% chciałoby uzupełnienia oferty zajęć pozalekcyjnych przede wszystkim o zajęcia: sportowe, koła zainteresowań i wokaln-artystyczne.

Pyt. 6 Czy uważacie Państwo / uważasz, że w szkole powinny być organizowane jeszcze inne zajęcia pozalekcyjne?

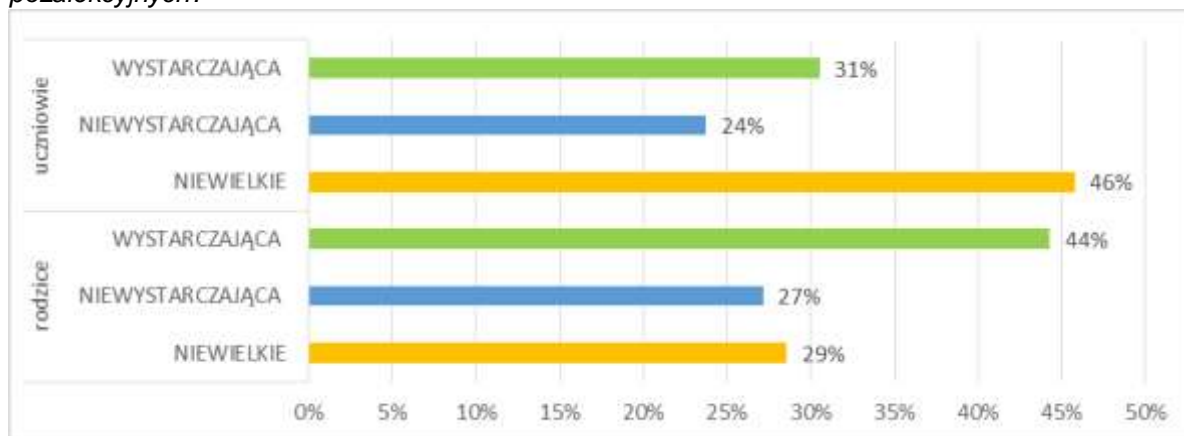

Jeśli tak to uczniowie odpowiedzi:

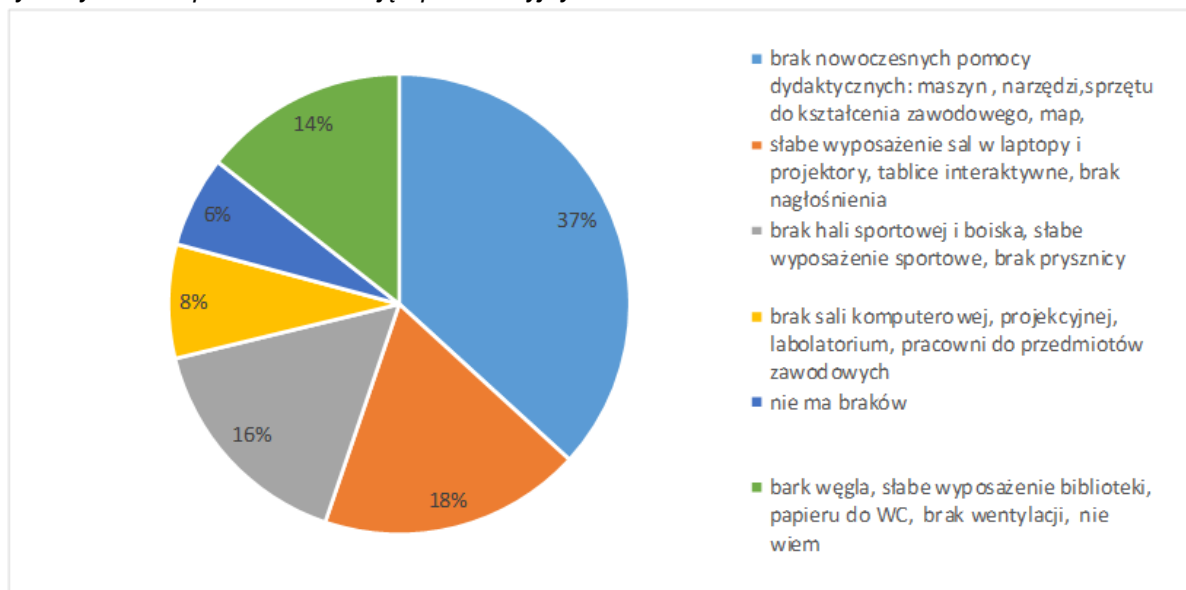
g) Zdaniem 56% ankietowanych rodziców możliwości organizowania zajęć pozalekcyjnych są niewielkie lub niewystarczające. Wśród ankietowanych uczniów, aż 70% podziela to zdanie.

Pyt. 7 Jakiego Państwa / Waszym zdaniem są możliwości szkoły w zakresie organizowania zajęć pozalekcyjnych?

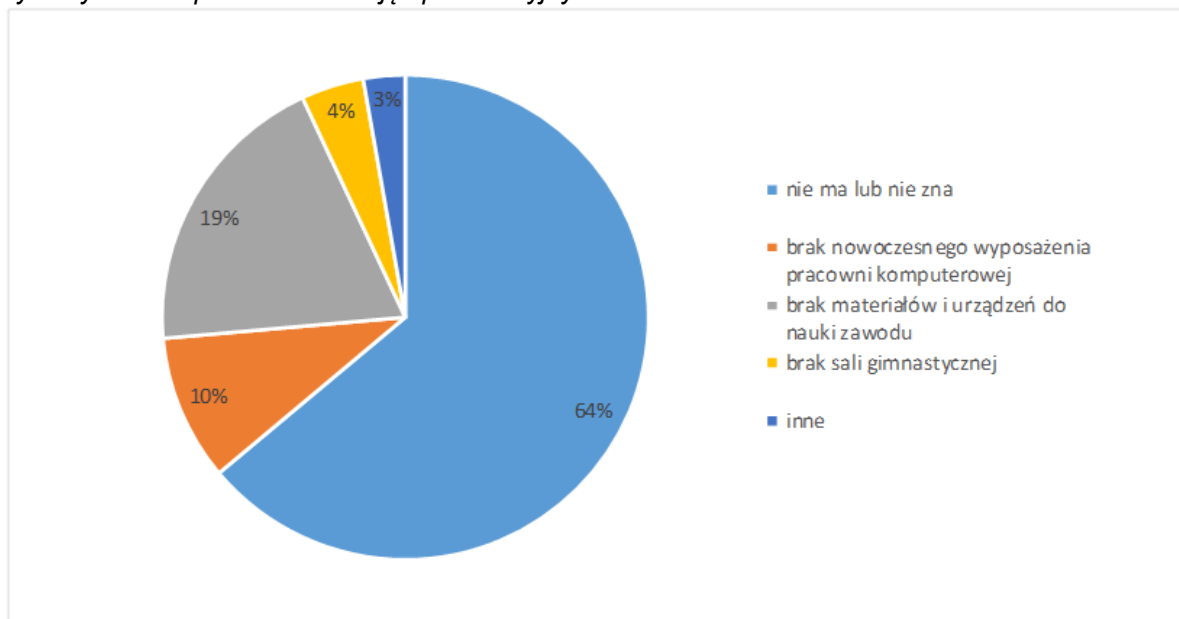

h) Wśród braków w zakresie wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne uczniowie najczęściej wymieniają brak: nowoczesnych pomocy dydaktycznych, maszyn i sprzętu do kształcenia zawodowego, laptopów, projektorów, tablic interaktywnych, boiska i hali sportowej (71%). Rodzice uczestniczący w badaniu nie znają lub nie widzą braków w tym zakresie (64%). Brak materiałów i urządzeń do nauki zawodu stwierdziło 19% ankietowanych rodziców.

Pyt. 8 (uczniowie) Jakiego Państwa / Waszym zdaniem są braki w zakresie wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych?

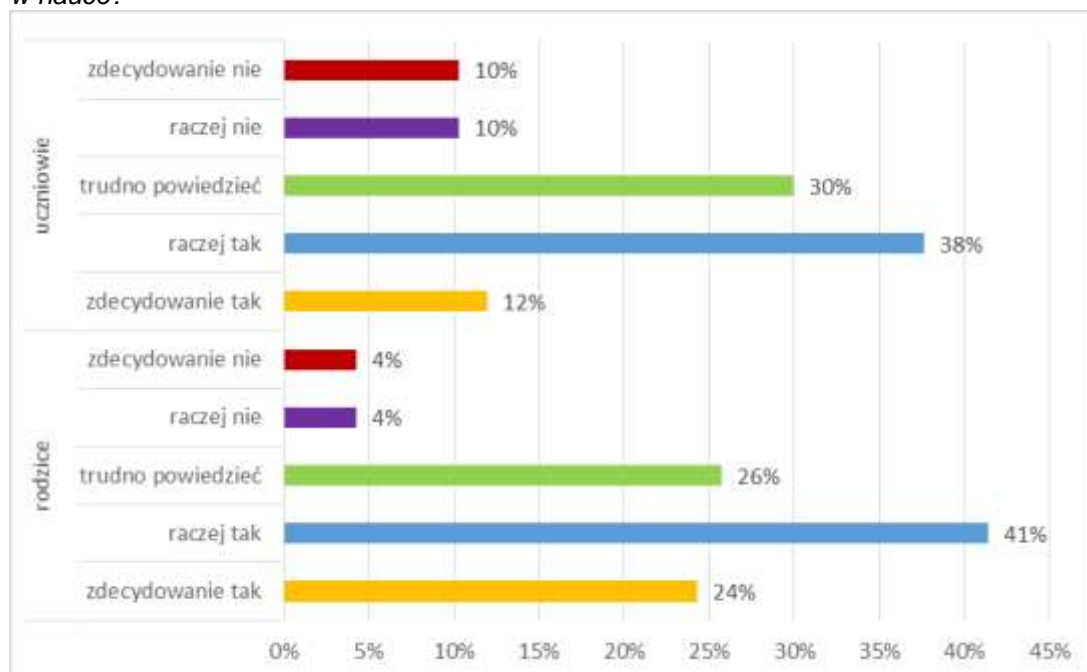

Pyt. 8 (rodzice) Jakie Państwa zdaniem są braki w zakresie wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych?

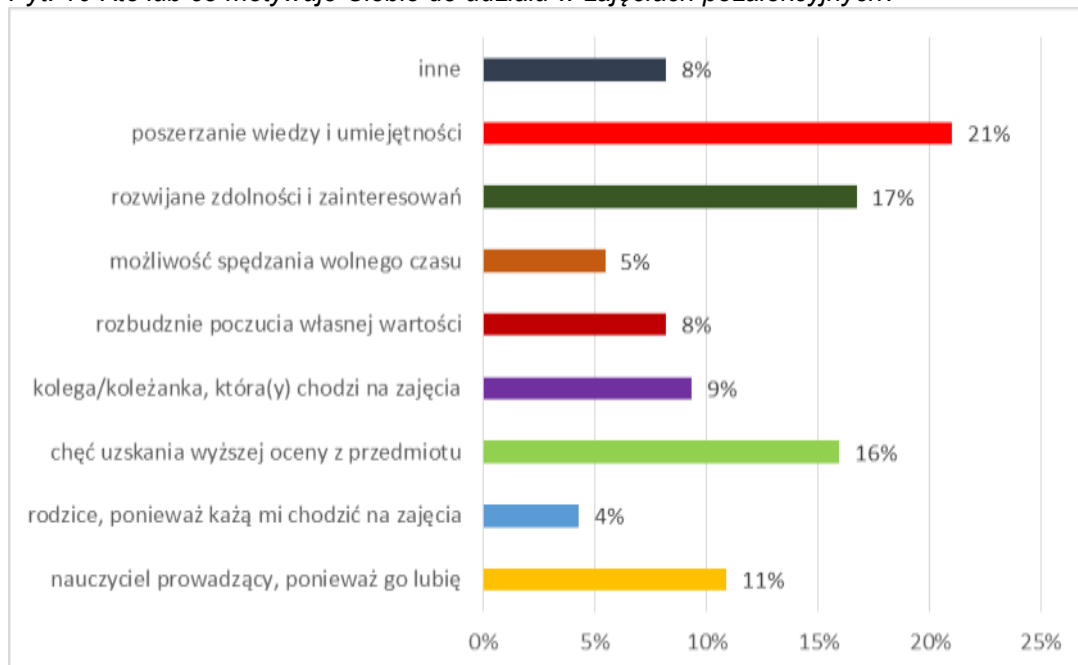
i) Według 65% ankietowanych rodziców udział ich dzieci w zajęciach pozalekcyjnych ma pozytywny wpływ na wyniki w nauce, tak samo twierdzi 50% uczniów. Brak pozytywnego wpływu zajęć pozalekcyjnych na wyniki w nauce deklaruje 20% ankietowanych uczniów, a 30% z nich wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Pyt. 9 Czy udział Państwa dziecka / twój w zajęciach pozalekcyjnych ma pozytywny wpływ na wyniki w nauce?

j) Poszerzanie wiedzy i umiejętności, rozwijanie zdolności i zainteresowań oraz chęć uzyskania wyższej oceny z przedmiotu – były to najczęściej wymieniane motywy udziału w zajęciach pozalekcyjnych przez ankietowanych uczniów (54%). Dwie kolejne najczęściej spotykane odpowiedzi to: udział w zajęciach kolegi/koleżanki (9%) i rozbudzenie własnej wartości (8%).

Pyt. 10 Kto lub co motywuje Ciebie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych?

4. Prezentacja informacji i opinii zebranych od Dyrektora szkoły

1. Czy szkoła zapewnia uczniom uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych?

Tak zapewnia.

2. Czy oferta zajęć pozalekcyjnych jest zróżnicowana i wynika z potrzeb edukacyjnych uczniów?

Tak jest zróżnicowana i obejmuje następujące kategorie zajęć:

- zajęcia wyrównawcze dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- zajęcia rozwijające uzdolnienia, również adresowane do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- zajęcia o charakterze rekreacyjno-sportowym i turystycznym
- dodatkowe zajęcia przygotowujące do egzaminów zewnętrznych

3. Czy uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach organizowanych przez szkołę?

Na podstawie analizy dokumentacji „19” godziny lekcyjnej można stwierdzić, że zainteresowanie tymi zajęciami jest różne w zależności od ich atrakcyjności. Mniejszym zainteresowaniem cieszą się zajęcia wyrównawcze, zaś większym zajęcia turystyczno-rekreacyjno-sportowe typu wycieczki, rajdy, spływy itp.

4. Czy szkoła stwarza możliwości wyrównywania szans edukacyjnych wszystkim potrzebującym uczniom?

Jeśli rodzice wyrażają zgodę i jest jednocześnie wola ze strony ucznia w uczestniczeniu w takich zajęciach to nauczyciele są gotowi takiego wsparcia udzielać uczniowi. Jeśli takie zajęcia nie mogą być zapewnione przez nauczyciela w naszej szkole, to kierujemy na zajęcia prowadzone w innej szkole ponadgimnazjalnej, np. w bieżącym roku 1 osoba uczestniczyła w zajęciach przygotowujących do matury z fizyki odbywających się w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Gnieźnie.

5. Czy szkoła wykorzystuje wszystkie możliwości kadrowe i finansowe by oferta zajęć pozalekcyjnych była różnorodna i bogata?

Na daną chwilę tak, ale ciężar problemów jakie pojawiają się systematycznie wymaga wsparcia w zakresie zajęć terapeutycznych z psychologiem. Myślę, że jeżeli pojawią się konkretne propozycje ze strony Samorządu Szkolnego o konkretny rodzaj zajęć, to będziemy starali się pozyskać kompetentną osobę do ich prowadzenia.

5. Dnia 16.04.2014r. od godz. 12.40 do godz. 13.20 w sali 418 Zespołu Szkół

Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie przy ul. Sobieskiego 20 został przeprowadzony wywiad fokusowy z wybranymi nauczycielami prowadzącymi zajęcia pozalekcyjne .

Wywiad prowadziła Pani Marlena Rusiłowicz, a notatki były sporządzane przez osobę asystującą Panią Małgorzatę Kaszyńską. W wywiadzie tym obecnych było ośmiu nauczycieli ZSP nr 1 w Gnieźnie. Po podaniu celu wywiadu oraz w jaki sposób zostaną wykorzystane informacje zdobyte w trakcie wywiadu przystąpiono do zadawania wcześniej przygotowanych pytań respondentom. Po zakończeniu wywiadu zespół ewaluacyjny przystąpił do analizy uzyskanego materiału. Przedstawia się on następująco.

Prezentacja informacji i opinii zebranych od nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne:

1. Czy uczniowie chętnie korzystają z zajęć pozalekcyjnych?

Nauczyciele odpowiedzieli, że wygląda to różnie, chętniej uczniowie uczestniczą w zajęciach przygotowujących do egzaminów zewnętrznych, niekiedy uczestniczą tylko dlatego, że w tym samym czasie trwają lekcje. Pojawiła się też opinia, dotycząca uczniów, którzy planują zdawać język obcy na poziomie rozszerzonym, że po kilku spotkaniach ogrom materiału do opanowania przerasta ich możliwości i wtedy się zniechęcają do udziału w zajęciach. Mniej chętnie korzystają uczniowie z udziału w kołach zainteresowań.

2. Czy uczniowie przedstawiają swoje propozycje zajęć pozalekcyjnych? Jeśli tak to jakie i czy staracie się je państwo realizować?

Nauczyciele odpowiedzieli, że uczniowie raczej nie przedstawiają swoich propozycji lecz zaznaczają, że jeżeli takie propozycje padną są na nie otwarci. Uczniowie akceptują propozycje przedstawiane przez nauczycieli.

3. Jakie metody aktywizujące stosujecie Państwo na zajęciach?

Nauczyciele odpowiedzieli, że są to bardzo różne metody w zależności od rodzaju zajęć a wśród nich: indywidualna praca z uczniem, dialog, praca w parach, praca w grupach, symulacje, odgrywanie ról, burza mózgów.

4. Czy uważacie Państwo, że zajęcia dodatkowe wspomagają proces dydaktyczny?

Nauczyciele odpowiedzieli, że zdecydowanie tak, ponieważ uzupełniają i utrwalają wiedzę, przygotowują zdolną młodzież do konkursów i olimpiad, rozwijają zdolności w danej dziedzinie np. artystycznej, sportowej, wspomagają uczniów słabych w procesie wyrównywania szans, praktycznie przygotowują do zawodu.

5. Czy uważacie Państwo, że zajęcia dodatkowe są wsparciem dla uczniów klas IV przygotowujących się do matury i egzaminu zawodowego?

Na to pytanie również nauczyciele odpowiedzieli, że takie zajęcia są bardzo dużym wsparciem gdyż jak podkreślili uczeń oprócz tego, że ma możliwość powtórzenia materiału to symulacja egzaminu próbnego pozwala mu opanować procedury egzaminacyjne, a to z kolei zmniejsza stres egzaminacyjny. Zajęcia takie pozwalają także na uzupełnienie braków na przykład z powodu dłuższej absencji ucznia lub uzupełnienia i poszerzenia wiedzy w przypadku nauczyciela, któremu zabrakło czasu na lekcji z powodu zbyt obszernych podstaw programowych.

6. Czy uważacie Państwo, że zajęcia dodatkowe pomagają w rozwoju zainteresowań uczniów?

Tutaj nauczyciele stwierdzili, że pomagają ale tylko u tych uczniów którzy pragną taką wiedzę poszerzyć. W rozwoju zainteresowań nie pomaga przestarzała baza szkoleniowa.

7. Jakie Państwa zdaniem są możliwości szkoły w zakresie organizowania zajęć pozalekcyjnych?

Tutaj ocena nauczycieli znacznie się różniła od „wystarczające” do szeregu braków, które wskazali nauczyciele jak np. słabo wyposażone sale, przepełniony plan lekcji i w związku z tym trudności w umówieniu się na zajęcia dodatkowe, brak funduszy, by uatrakcyjnić zajęcia, np. na wyjście poza szkołę, wynajęcie profesjonalnego fotografa, wynajęcie ratownika medycznego, trudności z możliwością korzystania z sal komputerowych, brak przeszkolenia nauczycieli przy obsłudze sal komputerowych, brak funduszy na doskonalenie nauczycieli w formach, które sami uznają za potrzebne, brak funduszy na motywowanie uczniów do zajęć pozaszkolnych np. w postaci książek lub drobnych upominków. W praktyce nauczyciel we własnym zakresie musi zadbać o wszystko, co jest niezbędne do prowadzenia zajęć lub kół zainteresowań.

8. Brak jakich pomocy dydaktycznych lub innych odczuwacie Państwo najbardziej?

Większość nauczycieli wymieniła, że faktycznie w szkole są odczuwalne braki pomocy dydaktycznych, a do najczęściej zaliczanych wymieniano: internet, który nie wszędzie ma zasięg, laptopy, sprawne rzutniki, tablice interaktywne, sprzęt komputerowy, dostęp do drukarek, papier, pistolety do kleju, artykuły do dekoracji szkoły, magnetofony na płyty CD i pendrive, brak filmów tematycznych, planszy poglądowych, pisaków do tablic samościeralnych, plakatów, książek (w tym lektur), słowników, brak bazy do lekcji wychowania fizycznego, brak pomocy dydaktycznych na zajęcia praktyczne np. zalecenia ochrony roślin, zestawy atlasów chorób i szkodników, brak wilgotnościomierza do ziarna itd.itp). Nauczyciele podkreślają, że prowadząc kółka zainteresowań wykładają pieniądze

ze swojej kieszeni na papier, paliwo, ksero itd. itp. lub zdobywają pieniądze np. ze sprzedaży nakrętek i z tych środków kupują uczniom drobne nagrody.

9. Jakie efekty, uzyskane dzięki zajęciom pozalekcyjnym możecie Państwo wymienić? Do najczęściej wymienianych przez nauczycieli efektów można zaliczyć: dobre wyniki na egzaminach zewnętrznych, wysokie miejsca w olimpiadach i konkursach, zwiększona aktywność podczas przedstawień szkolnych i pozaszkolnych, produkcja filmów, podniesienie sprawności językowej, umiejętność przeprowadzenia analizy literackiej, duże zainteresowanie akcją krwiodawstwa i innymi akcjami, uzyskanie ocen dopuszczających i dostatecznych dzięki zajęciom wyrównawczym, rozwijanie zainteresowań, szersze spojrzenie na świat, poznawanie samych siebie, uczenie się odpowiedzialności i współpracy.

6. Prezentacja wyników analizy dokumentacji dotyczącej zajęć pozalekcyjnych:

Na podstawie analizy dokumentacji ustalono, że w szkole przeprowadza się następujące formy zajęć pozalekcyjnych:

- przygotowujące do matury
- przygotowujące do egzaminów zawodowych
- przygotowujące do konkursów, olimpiad, akademii
- zajęcia wyrównawcze i rozszerzające wiedzę
- kółka zainteresowań: kółko brydża sportowego, szkolny klub europejski, szkolne koło PCK, szkolne koło miłośników lotnictwa, koło teatralne, szkolny klub ekologiczny „Rolnik”, szkolne koło wokalne - muzyczne
- wycieczki, spływy kajakowe, dyskoteki

Podsumowanie, wnioski:

- Prowadzone w szkole zajęcia pozalekcyjne są prowadzone systematycznie, są dostępne dla wszystkich chętnych, są dobrze oceniane przez uczniów i rodziców, spełniają założone cele.
- Szkoła wykorzystuje wszystkie możliwości kadrowe i finansowe, by oferta zajęć pozalekcyjnych była różnorodna i bogata. Bez dodatkowych środków nie jest to jednak oferta satysfakcjonująca wszystkich zainteresowanych.
- Jeżeli chodzi o zainteresowanie zajęciami pozalekcyjnymi to z przeprowadzonych badań wynika, że informacja o organizowanych w szkole zajęciach pozalekcyjnych dotarła do większości ankietowanych uczniów, ale tylko 45% zna ofertę zajęć pozalekcyjnych. Na uwagę zasługuje fakt, że nieco ponad połowa ankietowanych uczniów jest

zadowolona z oferty zajęć pozalekcyjnych, lecz aż 46% uważa, że oferta jest niewystarczająca. Dla uczniów zainteresowanych te zajęcia są dużym wsparciem w przygotowaniu do matury, egzaminów oraz różnych konkursów.

- Z uwagi na dużą grupę uczniów młodzieży wiejskiej, oferta powinna być ciekawsza, gdyż uczeń nie ma dużej możliwości spędzenia wolnego czasu w swojej miejscowości.
- Nauczyciele podzielają stanowisko uczniów i rodziców odnośnie różnorodności i ilości zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w szkole. Zauważają jednak, że większa liczba dodatkowych zajęć pozalekcyjnych jest możliwa wyłącznie w godzinach popołudniowych. Większość uczniów na lekcjach i zajęciach dodatkowych przebywa w szkole sporą część dnia – od ósmej do piętnastej lub szesnastej. Młodzież nie zawsze może zostać dłużej ponieważ ma problemy z dojazdem do domu. Problem dotyczy również tych nauczycieli, którzy wszystkie swoje zajęcia mają na Skiereszewie. Jeżeli uczeń w tym dniu ma zajęcia na Sobieskiego to nie zawsze będzie chciał dojechać. Wtedy nauczyciel jest zmuszony wykorzystać przerwę w celu omówienia bieżących spraw.
- Problemem pozostają możliwości finansowe szkoły. Dyrektor szkoły nie dysponuje środkami, które można by przeznaczyć na bogatszą ofertę zajęć rozwijających zainteresowania.
- Do efektów uzyskanych dzięki prowadzonym w szkole zajęciom pozalekcyjnym można zaliczyć: dobre wyniki na egzaminach zewnętrznych, wysokie miejsca w olimpiadach i konkursach, zwiększona aktywność podczas przedstawień szkolnych i pozaszkolnych, produkcja filmów, podniesienie sprawności językowej, umiejętność przeprowadzenia analizy literackiej, duże zainteresowanie akcją krwiodawstwa i innymi akcjami, uzyskanie ocen dopuszczających i dostatecznych dzięki zajęciom wyrównawczym, rozwijanie zainteresowań, szersze spojrzenie na świat, poznawanie samych siebie oraz uczenie się odpowiedzialności i współpracy.
- Współczesna szkoła powinna proponować ciekawe i różnorodne zajęcia pozalekcyjne. Prawidłowo zorganizowane wymagają innej aktywności niż te podczas szkolnych lekcji, zmuszają do kreatywności, twórczego myślenia, pozwalają odkryć nowe, nieznanne obszary, wykorzystać indywidualny potencjał ucznia, eliminują stres związany z lekcyjnym ocenianiem. Jest to jeden z najlepszych sposobów zapobiegania nudzie i wspomagania osobistego rozwoju, budowania relacji na linii nauczyciel – uczeń.

Rekomendacje:

- na początku roku szkolnego szczególnie w klasach pierwszych przeprowadzić ankietę dotyczącą zainteresowań i potrzeb uczniów
- dostosować zajęcia pozalekcyjne do zainteresowań
- dostosować plan lekcji
- współpraca ze strony nauczycieli w zakresie ustalania terminów zajęć, aby umożliwić jak największej liczbie uczniów uczestniczenie w nich
- zobligować wychowawców klas do przedstawienia oferty zajęć dodatkowych na zebraniach z rodzicami i lekcjach wychowawczych
- umieścić propozycje zajęć pozalekcyjnych na stronie internetowej szkoły
- zwiększyć potrzeby finansowe np. poprzez wprowadzenie w budżecie rady rodziców określonej kwoty z przeznaczeniem na zajęcia pozalekcyjne

Zespół ewaluacyjny dziękuje wszystkim za pomoc i współpracę. Mamy nadzieję, że wyżej wymienione wnioski posłużą do zwiększenia aktywności uczniów na przeprowadzanych zajęciach pozalekcyjnych.

Przewodniczący zespołu: Marlena Rusiłowicz

Członek zespołu: Małgorzata Kaszyńska